

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

V Ljubljani, v četrtek, dne 21. decembra 1933.

Štev. 146.

Prva naloga

Po pravici se dostikrat pritožujejo gospodarski ljudje, da se vse premalo upoštevajo njih želje in zahteve. Te pritožbe naših privrednikov so tem bolj upravičene, ker je znano, da imajo vsi njih nasveti in vse njih zahteve v prvi vrsti ta cilj, da oživi vse gospodarstvo, da dajo vsemu gospodarskemu življenju večji razmah in s tem tudi ljudem nove možnosti za zaslužek. Ta cilj pa je tudi edina gotova pot, po kateri more priti država do večjih dohodkov. Kajti zaman in brez učinka je vse poviševanje davkov, če pa nimajo ljudje tudi možnosti, da zaslužijo za davščine potrebni denar. Samo takrat, kadar ni gospodarsko življenje v zastoju, morejo imeti tudi novi davčni predlogi resničen učinek. To so pri nas dokazali že izkazi o gibanju državnih dohodkov, ki izkazujejo manjši donos trošarin, pa čeprav so bile trošarine povečane. Vse to pa so naši pridobitniki tudi že pred povišanjem trošarin napovedovali in so zato po pravici nejevoljni, če se njih v pravem času predloženi nasveti in predlogi niso upoštevali tako, kakor bi zaslužili.

Toda deloma bi morali biti naši privredniki nezadovoljni tudi sami s seboj. Premalo so se namreč pobrigali za to, da bi našle njih zahteve pravi odmev. Danes je pač po vsem svetu tako, da tudi najbolj pameten in najbolj upravičen predlog kar sam od sebe ne prodere, temveč je treba tudi najbolj pametno misel včasih tudi leta dolgo propagirati, da prodre. Najuspešnejša propaganda pa se danes more izvajati le po listih. Časopisje je kljub svoji komercializaciji moč, ki naravnost dirigira vse javno življenje. Po časopisju, ki je komu popolnoma na razpolago, se tudi sodi njegova moč in njegov vpliv v javnosti.

Ne more se baš reči, da bi naši privredniki vedno v dovoljni meri upoštevali to resnico. Nujna posledica tega pa je morala biti, da je bila marsikatera njih zahteva preslišana in da tudi njih najbolj uvaževanja vredni predlogi niso bili v tej meri upoštevani, kakor bi zaslužili. Zato je mnogo koristnejše od pritožb nad nevaževanjem nasvetov in zahtev, delo za večji vpliv v javnosti, kar je čisto isto, ko delo za svoje stanovsko časopisje.

Zlasti naši slovenski privredniki, in še posebej naši trgovci, pa imajo tudi popoln razlog, da delajo za napredek svojega stanovskega časopisja, ker jim je to z naravnost vzgledno neumornostjo služilo in jim priborilo v letošnjem letu prav znatne uspehe. Spominjamo tu samo na boj, ki ga vodi že leta in leta »Trgovski list«¹ proti privilegijem nabavljalnih zadrug in konzumov. Ta boj »Trgovskega lista«¹ je bil tako uspešen, da so bile nabavljalne zadruge in konzumi potisnjeni že na celi črti v defenzivo, da že s težavo branijo svoje pozicije. Kakor pa vse kaže, ni več daleč čas, ko jih sploh ne bodo mogli več braniti in v zakonskem načrtu o spremembi neposrednih davkov je že predlog finančnega ministra, da izgube davčno prostost vse zadruge, ki poslujejo tudi z nečlani. Treba le še malo boja, pa bo odpadel ta dostavek in padla bo sploh vsaka davčna prostost za nabavljalne zadruge in konzume.

Toda treba je kovati železo, dokler je vroče in sedaj v težki gospodarski krizi, ko mora država zagrabiti povsod, kjer se ji le količkaj obetajo kakšni dohodki, je čas, da popolnoma padejo vsi privilegiji nabavljalnih zadrug in konzumov. V ta namen je treba časopisno borbo še stopnjevati, v ta namen pa je treba tudi skrbeti za čim večjo razširjenost edinega stanovskega glasila. Kajti samo to bo v vsakem primeru in brez ozira na levo in desno branilo interese trgovstva, samo to bo vedno zanesljiv in zvest propagator trgovskih teženj.

Sedaj ob novem letu je posebno prilika, da se razširi edino stanovsko glasilo naših

privrednikov. Sedaj je treba začeti z agitacijo od moza do moza, da čim bolj naraste število naročnikov na »Trgovski list«. Naj bodo časi še tako težki, za stanovsko glasilo se mora najti potrební denar za naročnino, ker za municijo mora biti vedno dovolj denarja. Municija pa je časopisje in stan brez razširjenega tiska je ko vojska brez municije.

Zato je prva in glavna naloga vsakega stanu, da dela za napredek svojega stanovskega glasila. Po njem se sodi njegov vpliv, po njem se ceni njegova borbenost in po njem se tehta njegova veljavnost. Zato

Trgovci o perečih gospodar. vprašanjih

Zaključna seja uprave Združenja trgovcev v Ljubljani v letošnjem letu

Čeprav je bila pred kratkim seja uprave združenja, je vendar smatralo predsedstvo za nujno potrebno, da skliče z ozirom na celo vrsto aktualnih vprašanj, ki se obravnavajo zlasti te dni tako v gospodarskih krogih, ko tudi v širši javnosti, celotno upravo združenja k posvetovanju ter tako avtoritativno poda stališče ljubljanskega trgovstva k vsem tem perečim vprašanjem, zlasti pa še k predlaganim davčnim spremembam, ki gredo že tako daleč, da pressegajo plačilno moč davkoplačevalcev. Zlasti čl. 7. davčnega predloga ogroža obstoj trgovstva.

Seja uprave združenja je bila naravnost odlično obiskana, saj se je seje udeležilo 21 članov, jasen dokaz, da se ljubljansko trgovstvo v polni meri zaveda težkih posledic, ki bi brezpogojno nastale, če se ne bi predlagani davčni zakoni temeljito spremenili. Krasno obiskana seja uprave združenja pa je tudi dokazala, da uprava pravilno in vestno pojmuje svoje dolžnosti do vsega trgovstva in da dobro ter energično brani njegove interese.

Predsedstveno poročilo

Sejo je otvoril predsednik uprave veletržec Ivan Gregorc, ki je imenoval za overovatelje zapisnika člana uprave Karla Sossa in Ivana Bahoveca.

Nato je podal svoje predsedstveno poročilo. Uprava je izrekla bivšemu svojemu načelniku in dolgoletnemu borcu za pravice trgovstva veletržcu Franu Stupicu k njegovemu 40 letnemu poslovnemu jubileju najtoplejšo čestitke, za katere se je jubilat prav pristrčno zahvalil in želel upravi za napredek domače trgovine čim večjih uspehov.

Nato je povdaruil, da so se v poslednjem času izvršile nekatere stvari, ki so nad vse važne za naše gospodarstvo in jih zato treba omeniti posebej. Predvsem omenja zasedanje davčnega odbora, ki je trajalo celih 14 dni. Davčni odbor je nad vse vestno deloval in ublažil marsikateri davčni predlog. Zato je izrekel v imenu uprave članom odbora: J. J. Kavčiču, Antonu Verbiču, Ivanu Bahovecu, Pavlu Fabianiju ter predsedniku gostilničarske zadruge Franu Kavčiču za njihovo veliko požrtvovalnost in trud najtoplejšo zahvalo. Prepričan je, da se tej zahvali pridružujejo tudi vsi drugi davkoplačevalci. Vsi člani davčnega odbora so se prizadevali, da so v mejah zakonitih možnosti in predpisov olajšali, komur so le mogli, davčne trdote; vsi navzočni so zato izrazili toplo željo, naj bi omenjeni gospodje ostali tudi v bodoče v davčnem odboru.

Nato je poročal predsednik Gregorc o osnutku združnega zakona.

Naglasil je, kako velika nevarnost je pretila gospodarskim krogom, če bi se ta zakonski načrt uveljavil, kajti po tem načrtu bi bile zadruge oproščene vseh drž. in samoupravnih davščin in doklad, vseh sodnih in drugih taks, vseh poštnih taks v medsebojnem prometu in vseh carin na uvozno blago, ki se ne izdeluje in predekuje v državi. Vlada sama je uvidela, da je ta zahteva združnikov pretirana in ga

doseže uresničitev svojih zahtev vsak stan tem lažje, čim bolj močan tisk ga podpira. Ne more nihče bolj delati za uresničenje svojih zahtev in za upoštevanje svojih predlogov, kakor če dela za napredek svojega glasila.

Ob koncu leta je zato najvažnejša naloga zlasti naših trgovskih krogov delo za »Trgovski list«¹ in zlasti vse trgovske organizacije, posebej pa še vsa združenja bi morala tekmovati med seboj, katero bo več storilo za razširjenje lista. Delo za »Trgovski list«¹ je temelj dela za uveljavljanje trgovskih zahtev v javnosti.

je zato umaknila. Brez teh novih ugodnosti za nabavljalne zadruge in konzume pa so že njih sedanjí privilegij tako velik, da postaja njih konkurenca vedno bolj neznosna. Saj se je samo v letošnjem letu ustanovilo nad 100 novih zadrug. Važna pridobitev je zato izjava finančnega ministra, da bodo tudi zadruge podvržene v bodoče enakim davščinam kakor vsa ostala pridobitna podjetja, če prodajajo tudi nečlanom. Zato pozdravljajo gospodarski krogi to izjavo finančnega ministra, a dostavljajo, da je treba odpraviti sploh vse privilegije združnih prodajaln. Upamo, da bomo to tudi dosegli, ker se opaža v vsej državi močno gibanje proti neupravičenim predpravicam konzumov in združnih prodajaln.

V nadaljnjih svojih izjavanjih se je predsednik Gregorc dotaknil tudi trgovskih pogajanj s Italijo. Izrazil je željo po čimprejšnji vzpostavitvi dobrih trgovskih odnosov s sosedno državo, kar bo v korist ne samo gospodarskim krogom, temveč tudi vsej javnosti.

Glede balkanske gospodarske konference, ki je bila v Atenah, je omenil, da je vlado zastopal gen. tajnik Zbornice za TOI Ivan Mohorič. O kongresu gostilničarjev v Beogradu proti pretiranim trošarinam je povdaruil, da je vzbudil povsod veliko pozornost, saj je bilo zastopanih na kongresu nad 50.000 gostilničarskih obrtov. Ugotavlja, da je ta obrt vsled občutnih trošarin nazadoval za 60%. Na kongresu se je energično zahtevala revizija zakona o trošarinah, o nabavljalnih zadrugah, ki prodajajo nečlanom in da se odpravijo vse vozne olajšave. Trgovstvo simpatično spremlja borbo svojih tovarišev in jo bo podpiralo, saj imajo iste težnje kakor trgovci in drugi gospodarski stanovi.

Povišanje železniške tarife

ki naj dvigne potniški promet, bo morda to doseglo na lokalnih železnicah, dočim tega ni pričakovati na daljših progah, kakor soglasno povdarjajo vsi poznavalci razmer. Potniški promet je znatno nazadoval vsled gospodarske krize, na drugi strani pa vsled ostre konkurence avtobusnih podjetij. Ker pa kupna moč konzumenta vedno bolj pada, moramo žal pričakovati, da se bo tudi na lokalnih progah promet skrčil.

Ostre proteste je doživela javnost

vsled vedno ostrejšo konkurenco Bate.

Združenje čevljarjev je v zvezi z domačimi tvornicami in trgovinami za čevlje priredilo protestno zborovanje proti vedno novim koncesijam, ki jih dobiva Bafa ter zlasti proti temu, da so pridružene Bafovim prodajalnam še popravilnice čevljev. Da bi bil ta protest domačih trvdik tem bolj učinkovit, so zaprli vsi čevljarji in trgovci svoje prodajalne za en dan. Solidaren nastop čevljarjev, domačih industrijev in trgovcev je močno učinkoval. V tej borbi proti tuji konkurenci je trgovstvo popolnoma na strani obrtništva, ker so ogroženi tudi njegovi interesi. Treba je zato, da je borba enotna in vzajemna.

Nato je omenil predsednik

volitve v pokojninski zavod,

ki so se izvršile sporazumno in brez boja. Interesi trgovstva so bili odlično varovani in so bili izvoljeni iz vrst trgovstva 4 delegati. Na občnem zboru pa, ki je bil v torek, je bil izvoljen v upravo predsednik Zveze trgovskih združenj Josip J. Kavčič, kot njegov namestnik pa veletržec Ferdo Pintar iz Maribora. (Vsi navzočni so ob tej priliki iskreno čestitali g. Kavčiču in mu priredili prisrčne ovacije.)

Posebno poglavje je obsegalo predsednikovo poročilo

o položaju lesnega gospodarstva,

ki je tik pred katastrofo. Od vseh panog našega narodnega gospodarstva prav gotovo ni nobena v tej meri prizadeta od gospodarske stiske ko naše lesno gospodarstvo. S tehničnimi argumenti podprta interpelacija, ki jo je iznesel v Narodni skupščini minister in generalni tajnik zbornice TOI Ivan Mohorič, je v javnosti doživela veliko priznanje in splošno se je naglašala njena velika upravičenost. Sila v lesni industriji je v resnici priklopela do viška, kljub temu pa še ni videti pri odločujočih krogih onega zanimanja za lesno gospodarstvo, ki bi bilo potrebno. To je tem bolj nepojmljivo, ko je vendar lesna industrija najjačji davkoplačevalec v Dravski banovini. Še posebno bi se morala upoštevati ta panoga vsled njene važnosti za naš izvoz, čegar vrednost je v največji meri odvisna od množine lesnega izvoza. Naši izvozni lesni politiki škodujejo v prvi vrsti državní gozdovi, ki uničujejo ceno lesu, ker prodajajo za vsako ceno, na drugi strani pa zelo škoduje kriva devizna politika, ki znižuje zaslužek lesnih producentov in trgovcev. Vsled teh čisto nepotrebnih težkoč so naši lesni trgovci v tako težkem položaju. Je v resnici skrajni čas, da vlada nekaj stori za dvig naše propadajoče lesne trgovine.

S spremembo zakona o zaščiti kmeta je bil ukinitelj tudi tako zvani trgovski moratorij. Tukajšnje sodišče smatra, da je moratorij popolnoma ukinitelj brez ozira na to, če je devetmesečna doba potekla ali ne. Kakor pa smo se informirali v Beogradu, zastopajo vladni krogi drugo mnenje.

Pred dnevi se je vršila konferenca pri direkciji drž. železnic radi

tovornega prometa na glavnem kolodvoru.

Sporazumno se je doseglo, da se bo del prometa vagonskih pošilk prenesel na Vilharjevo cesto in se bo tam razkladala in nakladala živina, seno, zelje, krompir, dolgi les itd. Ves ostali promet pa se bo vršil na dosedanjih tračnicah. Uprava združenja bo pokrenila potrebne korake, da se čimpreje tlakuje del ceste za kuritnico, ki je v zelo slabem stanju, in da se bo tlakovala cesta med tračnicami poleg tovornih skladišč. Z dobro voljo vseh prizadetih oblasti je upanje, da se bo ta zadeva uredila.

Glede prometa pred »Evropo«

se je že na zadnji seji razpravljalo in sklenilo vložiti pri mestni občini v imenu prizadetih interesentov oster protest proti enostranski ureditvi prometa. Uspeh je bil zadovoljiv in je v zadnjih dneh promet proti Dalmatinovi ulici dovoljen. Uprava upa, da bo mestna uprava upoštevala želje ogroženih interesentov ter bo tudi v bodoče pri reševanju prometa v posameznih krajih mesta upoštevala želje in potrebe interesentov.

O obrtnem redu

je poročal, da sta bili v zadnjem času v Beogradu dve konferenci gospodarskih zbornic, na katerih se je podrobno razpravljalo o vseh važnejših predlogih, ki so jih stavile posamezne organizacije. Namen teh predlogov je, da se nekatere točke sedanjih določil prilagodijo zahtevam današnjih razmer.

Gospodarski in davčni predlogi vlade.

Nato je prešel predsednik Gregorc na najvažnejše vprašanje, na gospodarski na-

črt vlade. Omenil je izjavo predsednika ministrskega sveta gosp. dr. Srškića, da posveća vlada gospodarskim vprašanjem največjo pažnjo in da hoče najti rešitev, ki bo v skladu z interesi vseh stanov. Gospodarski krogi so z zadoščenjem pozdravili to izjavo in z velikimi pričakovanji pričakovali napovedanih ukrepov. Saj pa je tudi že bil skrajni čas, da se nekaj stori za ublažitev težavnih gospodarskih razmer.

Nato je poročal o vladnih uredbah in prešel nato na nove davčne predloge, ki pa so gospodarske kroge razočarali. Bilo je mnogo internih zborovanj naših gospodarskih organizacij, na katerih se je zlasti obsojal čl. 7. predloga o spremembi neposrednih davkov, ker je ta za gospodarske kroge popolnoma nesprejemljiv. V znak protesta proti temu predlogu so bile v Ljubljani in v Mariboru vse trgovine

V imenu uprave izreka vsem trgovcem iskreno zahvalo, da so tako solidarno izvršili dana navodila.

Ce pogledamo objavljene izkaze o gibanju drž. dohodkov in izdatkov, potem vidimo, da niso mogli vsi dohodki doseči proračunane višine. Zlasti so nazadovani vsi posredni davki in to kljub njihovi povzročeni. To dokazuje, da je davčna moč prebivalstva izčrpana in iz tega vidika se mora presojati tudi proračun. Treba je znižati izdatke. Pokojnine presegajo že eno milijardo in še bolj resno postaja to dejstvo, ker se izdatki za pokojnine še vedno stalno zvišujejo. Tudi izdatke državnih podjetij, ki so večinoma pasivna, bi bilo treba znižati. Komercializacija državnih podjetij je neobhodna in neodložljiva.

Druga vprašanja.

Nato je razpravljalo o vprašanju sanacije denarnih savodov ter o maksimalni obrestni mere, o katerih vprašanih je že dnevno časopisje obširno razpravljalo.

Dotaknil se je tudi žitne izvozne politike, ki ne najde pri odločujočih činiteljih dovolj razumevanja. Nad 30.000 vagonov pšenice je na razpolago za izvoz, statistika pa dokazuje, da se je izvozilo le nekaj nad 1000 vagonov. Izgledi za nadaljnji izvoz so minimalni. Vse ostale države, predvsem Madžarska, nudijo izvozne premije, o katerih pri nas ni niti govora. Poleg tega pa preprečujejo visoke železniške tarife vsak izvoz, saj velja prevoznina iz Novega Sada v Švicco dostikrat več, kakor pa je blago vredno.

O vseh teh vprašanih se je razvila med navzočnimi člani uprave stvarna debata ter so se sklenili tudi potrebni sklepi.

Posebno živo je uprava razpravljala o nameri, da se reorganizira soc. vprašanje nameščencev v tem smislu, da bi se vsa

zasebna bolniška društva združila v eno celoto. Vsa gospodarska javnost je nastopila proti tej nameri in uprava je zato opozorila na skrajno nezadovoljstvo, ki ga je ta vest povzročila tako med trgovci kot med nameščenci. Predložila je zato ministru Puclju posebno spomenico, v kateri ga prosi, da ne odobri predlagane reforme, ki bi ogražala eksistenčne temelje soc. zavarovanja nameščencev Dravske banovine, marveč, da se po finančnem zakonu odredi, da pripada zavarovanje nameščencev v Dravski banovini izključno samo Boln. blagajni Trgovskega boln. in podpornega društva v Ljubljani.

Govor predsednika Kavčiča

Nato se je oglasil k besedi predsednik Zveze trgovskih združenj Jos. J. Kavčič, ki je v svojem nad tričetrtturnem stvarnem in globoko zamišljenem govoru razpravljalo o vseh pereh socialnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih našega naroda, tako z gospodarskega kot tudi z državnega stališča. Zanimivo poročilo je podal posebno o enotnem stališču jugoslovanskega trgovstva, zlasti o konferenci zastopnikov trgovskih združenj, ki je bila pred enim tednom v Zagrebu in na kateri so bili navzočni trgovci — tovariši in voditelji trgovskih organizacij iz Zagreba, Beograda in Ljubljane ter drugih mest Jugoslavije. Z veseljem je ugotovil popolno enotnost vsega trgovstva v vseh vprašanih. Ta ugotovitev je našla topel odmev pri vseh članih uprave, ker se je s tem izpolnila dolgoletna želja slovenskega trgovstva po čim tesnejšem zblizanju vseh organiziranih trgovcev Jugoslavije. Predsednik Kavčič je naglasil veliki pomen zagrebške konferenče tudi vsled tega, ker so bile na konferenci zastopane organizacije, v katerih je včlanjenih nad 250.000 gospodarskih ljudi. Poudaril je ponovno, da se zastopniki vseh trgovskih organizacij dobro zavedajo svoje odgovornosti do države in do gospodarskih krogov, katerih zaupanje uživajo in da so vedno pripravljene pomagati naši narodni državi in tudi pripravljene sodelovati pri vsakem vprašanju, če se dela racionalno in v korist splošnosti. Konferenca v Zagrebu je dokazala, da je gospodarska situacija zelo resna. Zato tembolj upajo gospodarski krogi, da bodo s svojimi lojalnimi in upravičenimi predlogi našli pri kr. vladi in narodnih poslancih popolno razumevanje. G. Kavčiču so navzoči izrazili toplo zahvalo za njegova izvajanja in mu ponovno izrekli zaupanje, ki ga imajo trgovske organizacije v njegovo delovanje.

(Radi pomanjkanja prostora objavimo nadaljnje poročilo o poteku seje v prihodnji številki.)

Gospodarske razmere v Albaniji

Zadnji »Privredni pregled« zunanjega ministrstva objavlja to poročilo o gospodarskih razmerah v Albaniji.

Tirana, dne 30. novembra. V letošnjem letu je bilo stanje albanskega gospodarstva naslednje:

Žito: Letošnja žetev je dala precejšen višek. V prejšnjih letih je bilo znatno pomanjkanje žita in so ga zato morali uvažati v znatnih količinah. Zato se je letos posejalo več žita, uporabilo pa se je prvovrstno seme iz Jugoslavije, o katerem tukaj govori narod z največjim priznanjem. V tiranski prefekturi je dala letošnja žetev 290.000 stotov pšenice in 192.000 stotov koruze. Za izvoz preostaja 25.000 stotov pšenice in 20.000 stotov koruze. Da bi se lažje to žito izvozilo, se je ustanovila posebna družba za izvoz in nekaj žita se je tudi že izvozilo v Grčijo.

Volna. Korčanska prefektura daje letno okoli 5.000 ok (oka je okoli 5 četrtink kilograma) volne, od katere se izvozi okoli 3000 ok in sicer neprane volne. Volna je slabe kakovosti in se uporablja le za preproge, kmetske obleke in razna pokrivala, dočim morajo albanske tvornice trikotaže nabavljati volno iz tujine. V zadnjih dveh letih se ni volna izvozila iz Albanije. Računa se, da mora vsa Albanija dati na leto od 150 do 200 tisoč ok volne.

Oglje. Oglja se pridobiva v Albaniji na leto okoli tri milijone ok, od katerega preostaja za izvoz en milijon ok.

Kože. Vsa Albanija da na leto okoli 250.000 kož, od katerih odpade 150.000 na korčanski okraj. Albanske kože so odlične, tako suhe ko sveže.

Surov tobak. V korčulanskem okraju se tobak ne goji. Tobačna tvornica nabavlja tobak iz Elbasana in Skadra. Računa se, da vsa Albanija proizvede na leto okoli

2 milijona ok tobaka in sicer elbasanski okraj okoli 800.000 ok, skadarski 1.000.000 in argirokastrski okoli 100.000 ok. — Od vsega tobaka se potroši v državi okoli 500.000 ok in od tega tobaka pobira država davek, ostanek se izvozi v nepredelanem stanju.

Oljke. Valonska in beratska prefektura imata oljke in ob dobri letini preostaja olja za izvoz. Valonska prefektura sama more ob dobri letini dati več ko 100.000 stotov olja. Letošnja žetev je bila slaba.

Jajca. Korčanski kraj daje jajca samo za domačo potrošnjo. Drugi deli Albanije imajo jajca tudi za izvoz.

Ribe. Ribe iz Ohridskega in Prespanskega jezera ne zadostujejo za domačo potrošnjo. Lovišča na teh jezerih, ki so pripadla Albaniji, so glede rib zelo revna. Mnogo rib pa dajejo morska lovišča. Morske ribe izvažajo Albanija v Italijo.

Adria prasek je boljši

»SLUŽBENI LIST«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 20. decembra objavlja med drugim: Zakon o dopolnitvi konvencije o ureditvi trg. terjatev s pobotom med Jugoslavijo in Belgijsko-luksemburško gospodarsko unijo — Pravilnik o opravljanju izpita za kinooperaterje — Pravilnik za tisk in prodajo obrazcev po novih sodnih postopkih in indeksa zakonov, uredb in pravilnikov za leta 1918. do 1932. ter o uporabi denarja od prodaje — Odobreni proračun centralnega odbora fonda za zdravstveno zaščito učencev — Razne razpise finančnega ministrstva — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Statistika zavarovanih delavcev v oktobru

Po podatkih SUZOR-a.

V oktobru je bilo v vsej Jugoslaviji pri vseh uradih Središnjega urada za osiguranje radnika zavarovanih 549.461 delavcev in nameščencev, to je za 7.387 več ko v prejšnjem mesecu in 5.155 več ko v lanskem oktobru. To povečanje pa je nastalo edino vsled večje zaposlenosti žen, katerih je sedaj za 5.513 več zavarovanih ko lani.

Po številu članstva v lanskem letu se je absolutno najbolj zmanjšalo število zavarovanih delavcev na področju okrožnega urada v Beogradu za 6.420, v Tuzli za 3.202, v Zagrebu 1.301, v odstotkih izkazu največje znižanje uradi v Tuzli za 20%, v Beogradu za 7% in Dubrovniku za 6%. Večje število zavarovanih pa izkazuje uradi v: Osijeku za 3.863, Sarajevu za 2.886, Banji Luki za 2.968 in Skoplju za 2.871. Po odstotkih je bil največji dvig v Banji Luki za 21%, Sušaku za 17%, Karlovcu, Sarajevu in Skoplje pa za 12%.

Pri zasebnih društvenih bolniških blagajnah je padlo članstvo pri »Mercurju« za 779, dočim beležita obe drugi blagajni dvig v enakem številu in sicer Trgovačka Omladina v Beogradu za 24%, Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani pa za 11%.

Od zavarovanih delavcev je bilo 66.084 (rokodelskih vajencev) z dnevno plačo do 8 Din 66.084, s plačo od 8 do 24 Din 240 tisoč 589, s plačo od 24 do 34 Din 99.440, s plačo od 34 do 48 Din 65.954 in s plačo nad 48 Din 77.394 članov. Povprečna zavarovana plača je znašala 24-89 Din, za 1-44 Din manj ko lani.

V oktobru je bilo 184.161 prijav in 180.821 odjav.

Adria prasek je boljši

REFORMA SAMOUPRAVNIH TROŠARIN

Finančno ministrstvo je pozvalo vsa mestna načelstva v državi, da pošljejo podatke o samoupravnih trošarinah. Ministrstvo hoče namreč uvesti enak trošarinski sistem za samoupravne trošarine v vsej državi. Po tem načrtu bi bile tri stopnje trošarinske tarife, ki bi bile odvisne od velikosti mest. Osnovno načelo reforme bi bilo, da bi se pobirala trošarina od vseh predmetov in brez ozira na to, če so ti predmeti proizvedeni v domači občini ali pa se uvažajo. V bodoče bi bilo nemogoče, da s trošarino preprečuje katera občina uvoz predmetov iz drugih mest Jugoslavije.

Razstave in sejmi

SEJEM KOZUHOVINE

bo dne 22. januarja 1934 v prostorih vele-sejma v Ljubljani. Zadnja leta so pokazala, da je lovska samopomoč (»Divja koža«) odločilno vplivala na cene kozuhovine ne le na našem domačem trgu, marveč delno tudi v inozemstvu. Ugodne cene pa se morejo doseči le, če se zbere kolikor mogoče mnogo blaga, ki pa mora biti pravilno konzervirano in prvovrstno. Lovci naj svoj plen letošnje seziije nemudoma pošljejo svoji prodajni organizaciji »Divja koža«, Ljubljana-velesejem. Inozemstvo se za našo kozuhovino zanima, hoče pa biti poučeno, kako in s čim ob dražba založena.

KVERTA
D. Z. O. Z.
LJUBLJANA
Karloška c. 2. Vn. z. r. št. 1

TVORNICA KVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

Po svetu

Na sestanku med kraljema Borisom in Karolom sredi prihodnjega meseca se bo po zadržanju »Pravde« — razpravljalo med drugim o vprašanju bolgarskih manjšin v Rumuniji, o rumunskih šolah na Bolgarskem in o gradnji mosta čez Donavo.

Dr. Beneš je izjavil, da je napravil obisk kralja Borisa in njegov sprejem v Beogradu v Parizu zelo globok vtis.

Na vseh poljskih srednjih šolah se je na dan 17. decembra predavalo o Jugoslaviji.

Francoski poslanik Naggiar je prišel v Zagreb, kjer ostane več dni. V Zagreb je prišlo tudi več francoskih novinarjev, ki so bili poslani iz Pariza.

Bolgarski večer priredi v Beogradu Društvo akademsko naobraženih žen. Ob tej priliki obišče večje število bolgarskih kulturnih delavk Beograd.

Vlada Mušanova je zopet v težkočah, ker so vladni zemljoradniški poslanci pripravljeno glasovati za zakon o razdolžitvi kmetov le v načelu, zahtevajo pa bistvene spremembe, ki jih Mušanov odklanja.

Poslaniki Francije, Italije in Anglije nameravajo protestirati proti bolgarskemu vladnemu načrtu o razdolžitvi kmetov, ker da se z njim krati pravice upnikov, ki so njih državljanji.

Francoski parlament je na predlog poslancev Pessina in Montigliaca ter po navdušenem govoru drž. podtajnika v zunanjem ministrstvu Petaina sprejel soglasno resolucijo, s katero pozdravlja parlament francoske republike 15-letnico Jugoslavije in izreka jugoslovanski državi svoje globoke simpatije in pozdravlja njenega čilnega suverena, spominjajoč se pri tem njegove hrabre vloge v vrstah medzavezniških vojsk.

Osnova zunanje politike Francije in držav Male antante se je ob Beneševem obisku v Parizu formulirala na kratko takole: Vse te države so proti reviziji mej, ker bi ta pomenila vojno, so proti razorožitvi v sedanjem času, ker bi ta okrepila samo Nemčijo in so za Društvo narodov in za enakopravnost vseh narodov.

Vzhodni in srednji evropski blok namerava organizirati Boncour po svojih uspešnih posvetovanjih z ministrom dr. Benešem, kakor poroča angleški list »Daily Express«.

Obisk francoskih parlamentarcev na Madžarsko je odložen, kar madžarski časopisi zelo ostro komentirajo.

V francoskih parlamentarnih krogih se mnogo govori o zopetni uvedbi dvoletne vojaške službe.

Hindenburg bo baje odstopil, kakor poročajo nekateri poljski listi. Hitler bo nato kot diktator prevzel posle državnega predsednika, da bo s tem tudi na zunaj izraženo, da je konec z republikanskim sistemom v Nemčiji.

Avstrijska vlada je prepovedala vsako dopisovanje med avstrijskimi in nemškimi dijaki.

Francija je izjavila svojo pripravljenost, da vstopi kot članica v Mednarodni urad za les na Dunaju.

Železniško ministrstvo na Poljskem pripravljeno novo železniško tarifo, s katero bo znižana sedanja potniška tarifa za eno četrtino. Za turiste bodo dovoljene še posebne olajšave.

Indijski muslimani so na velikem zborovanju v Bombayu sprejeli resolucijo proti vseljevanju Židov v Palestino.

Vel. Britanija zgradi 120 novih bojnih letal in je v to potreben kredit pol milijona funtov že zagozovljen.

Vatikan bo znižal plače svojim nameščencem in sicer onim, ki imajo na mesec od 1000 do 2000 lir za 10 odstotkov, onim, ki imajo nad 2000 lir za 15 odstotkov in v enaki višini tudi kardinalom, ki imajo nad 100.000 lir letne plače.

Premirje je bilo sklenjeno med Bolivijo in Paragvajem do konca tega leta. Upajo, da bo v tem času panameriška unija mogla z uspehom zaključiti svoje posredovanje.

Oskar Potiorek, bivši vrhovni komandant avstrijskih čet, ko so te doživele svoj prvi požom v Srbiji, je umrl v Celovcu v starosti 81 let.

Dalaj Lama, ki je tudi vladar Tibeta, je umrl v 60. letu svoje starosti.

Katastrofalen ciklon je divjal v Indiji, ki je zahteval več sto človeških življenj.

V Argentini in v Chile so sežgali 45.000 glav ovac in goveje živine, da s tem dosežejo višje cene za živino.

Prvi »stratoplan«, letalo za polete po stratosferi, bodo zgradili v Bruslju.

Denarstva

STANJE NARODNE BANKE

Po zadnjem izkazu Narodne banke z dne 15. t. m. se je njeno stanje od 8. t. m. spremenilo tako-le (vse številke v milijonih Din):

Na aktivni strani je zlata in devizna podloga narasla za 5,7 na 1.908,4; zlata se je le neznatno povečala na 1.794,9, devizna se je povečala za 6 na 113,1, dočim so tuje valute padle za 0,29 na 0,25.

Devize, ki ne spadajo v podlogo, so se povečale za 11,6 na 62,2.

Kovanega denarja v niklu in srebru je 21,7 več in znaša njegova vsota 249,5.

Vsota posojil pada še nadalje. Eskontna posojila so se zmanjšala za 3,6 na 1.839,5, lombardna pa za 0,9 na 306,2.

Prejšnji predjemi državi so narasli za 0,14 na 1.720,1. Vrednosti rezervnih fondov so se le neznatno spremenile. Nepremičnine, inventar in zavod za izdelavo bankovcnv beležijo s 162,0 za 0,04 več. Razne aktive so narasle za 5, na 229,2.

Na pasivni strani so se razni fondii le neznatno povečali.

Obtok bankovcev je zmanjšan za 1,9 na 4.220,2.

Obveze na pokaz pa so se povečale za 20,9 na 1.164,0.

Državne terjatve so narasle za 0,7 na 5,5 tekoči računi za 2,3 na 629,3 in razni računi za 17,8 na 529,1.

Tudi obveze z rokom so se dvignile in sicer za 0,6 na 1.096,6.

Razne pasive so se povečale za 19,9 na 405,1.

Zlato in kovinsko kritje se je zmanjšalo od 35,46 na 35,44%, samo zlato pa od 33,45 na 33,33%.

Obrestna mera je ostala še naprej nespremenjena.

PRED FUZIONIRANJEM VELIKIH AVSTRIJSKIH BANK

Iz Dunaja se poroča, da nameravajo velike dunajske banke Wiener Bank Verein, Niederösterreichische Eskont-Gesellschaft in Credit-Anstalt izvesti pregrupacijo svojih podružnic, da prihranijo na režijskih izdatkih. Cela vrsta podružnic bi se opustila. Nekateri trde, da se tudi govori o fuziji vseh teh bank in da je avstrijska vlada pripravljena to fuzijo podpirati, ker bi na ta način nastal močan in odporen denarni velezavod. Iz informiranih krogov se nadalje trdi, da bo predsednik Avstrijske Narodne banke dr. Kienböck v kratkem odpotoval v Pariz, da bi dobil v ta namen potrebno posojilo. Kakor pa poročajo iz Pariza bo uspeh dr. Kienböcka odvisen od notranje politične situacije v Avstriji.

*

Trgovinski minister je pozval vse denarne zavode v Beogradu, da najkasneje do 4. januarja predlože ministrstvu pismeno izjavo, kako visoke obresti bodo v smislu uredbe o maksimiranju obresti zahtevali od svojih dolžnikov.

Argentina je opustila zlato veljavo kot bazo za denarne obračune.

Z novim letom znižajo poljske banke v sporazumu s Poljsko banko obrestno mero zopet za pol odstotka.

Gozdovi in javne dajatve

Iz referata inž. Otmarja Miklaura

(Konec.)

Če pregledamo posamezne postavke davka v letu 1933, tedaj vidimo, da znaša državna osnovna zemljarina 10% čistega katastrskega dohodka, dopolnilni davek na zemljarino za srednje veliko posetvo pa približno 5% od kat. čistega dohodka.

Avtonomni prirezi za Dravsko banovino znašajo 70% zemljarine. V tem odstotku so obseženi splošni, banovinski, cestni in zdravstveni prirezi. Kot okrajni cestni prirez se računa povprečno 10%, v nekaterih občinah pa so predvideni prirezi v višini 65 do 200%, to je povprečno 150% od osnovnega neposrednega davka. Vsi samoupravni prirezi znašajo torej skupno od 145 do 280%, povprečno torej 230% od osnovnega davka, kar pomeni nadaljnjih 23% katastrskega čistega dohodka.

Za vzdrževanje občinskih cest se mora doplačevati kuluk, ki se določa po posebni progresivni lestvici na temelju osnovnega neposrednega davka ter znaša povprečno 5% osnovnega neposrednega davka. K temu prihajajo od časa do časa, kakor je potreba, davščine za cerkvene občine, ki jih odmerjajo pristojne oblasti na podlagi neposrednega davka. Njih višina se more dvigniti od 100 do 200% neposrednega davka. Na leto moremo torej brez pretiravanja vkalkulirati iz tega naslova 10% neposrednega davka. V gozdno režijskem gospodarstvu se mora poleg tega redno pla evati še prispevek za izredno izkoriščanje javnih cest. Ta prispevek se odmerja po posebni lestvici od prevoženih ton bremena in kilometrov ceste. Računajmo, da vsak gozdni lastnik uporablja najmanj 10 km javnih cest, tedaj znaša ta prispevek od kubičnega metra drv s povprečno težo 600 kg 1 Din ali 1,5% od povprečnega čistega katastrskega dohodka gozda, ki smo ga za Dravsko banovino preje določili.

Če vse te davke seštejemo, dobimo 41% od povprečnega čistega katastrskega dohodka gozdnega posestva.

K vsem tem dajatvam so v zadnjih letih prišle še dve in sicer 2% banovinska davščina od sečnje od vrednosti lesa na panju in 2% državni prispevek za pogozdovanje, ki se tudi računa od vrednosti lesa na panju, torej oba od gozdnega brutto dohodka. Ker je osnova obeh ista, moremo oba proučevati skupno. Skupno znašata torej 4% od cene na panju. Če računamo, da odpada od cene na panju za kritje stroškov za čuvanje, uprave, davka in pogozdovanja najmanj 25%, pri slabejših gozdovih celo 75% in več, tedaj te dve davščini obremenjujeta dejanski čisti dohodek za 3,33 do 16 in več % višje, povprečno torej za 10%.

Če je katastrski čisti dohodek enak dejanskemu čistemu dohodku, potem znaša celotna obremenitev gozda z javnimi dajatvami 51% od čistega kat. dohodka. Ta obremenitev se v današnjih časih, ko je dejanski dohodek manjši od katastrskega, še sorazmerno povečuje in more v posameznih primerih doseči tudi 100 in več odstotkov, kar pomeni, da gozdni lastnik sploh nima nobenega čistega dohodka, temveč mora primanjkljaj pokrivati iz drugih dohodkov. Če drugih dohodkov nima, potem mu ne preostaja nič drugega, kakor da načenja normalno lesno rezervo, kakor smo to že v uvodu omenili.

Posebno zadnji dve davščini, ki pa se ne pobirata od vseh gozdnih posestnikov, tako zelo poslabšujeta stanje, da moreta v posameznih primerih biti vzrok za pasivnost dotičnega gozdnega gospodarstva.

Predno zaključim, moram omeniti še en davek, ki vsaj deloma tudi obremenjuje gozdni dohodek, in to je skupni davek na poslovni promet rezanega lesa v višini 4% od prodajne cene. S tem davkom imajo opraviti samo gozdni posestniki, ki v lastni režiji predelujejo les.

Čeprav so zakoni o skupnem davku na poslovni promet v svojih predpisih (odst. 2. § 14. in točka 2a čl. 8.) izrečno določili, da so poljedelci oproščeni tega davka glede na promet svojih osnovnih proizvodov in čeprav se v pravilniku k temu zakonu med drugimi panogami poljedelstva izrečno navaja tudi gozdarstvo, so vendar davčne oblasti v Dravski banovini na stališču, da mora vsak lastnik žage, pa čeprav bi žagal les samo iz svojih lastnih gozdov, plačati ta davek. Dokončno bo o tem odločilo upravno sodišče. Če ostane ta davek v veljavi, potem obremenjuje dejanski čisti dohodek z 12 do 20%.

Da ne bo ugovaranja, omenjam, da socialnih prispevkov za nameščence in delavce (bolniško in pokojninsko zavarovanje) namerno ne navajam med javnimi dajatvami, ker ti sicer znižujejo v določeni meri gozdni dohodek, vendar pa spadajo med osebne izdatke in zato le posredno obremenjujejo gozdni proizvod — les.

Iz vsega se vidi, da je za današnje gospodarske razmere obdačenje gozdnega dohodka absolutno previsoko in more biti celo vzrok pasivnosti, čezmerno sečnje in na zadnje tudi gospodarskega propada gozdnih objektov.

Usodna je pri tem okoliščina, da se z neposrednim davkom in njegovimi številnimi prirezi obremenjuje zemljiška rentá, na drugi strani pa se z raznimi ravno tako številnimi posrednimi davki obdačuje še gozdni proizvod, čegar vrednost ravno predstavlja ta čisti gozdni dohodek.

Skrajna nujnost je zato, da se izdatno ublaže vsa bremena, ne pa da se povečujejo z novimi davki.

Dosledno se morajo upoštevati zahteve gospodarstva, po katerih 1. davki ne smejo občutno ovirati gospodarstva v njegovi produkcijski delavnosti in preprečevati cirkulacijski proces narodnega gospodarstva in 2. da je treba temelj premoženja varovati, kar je posebno važno v lesnem gospodarstvu.

Tu moram še posebej naglasiti, da si vrvhovna državna uprava, ki je največji gozdni lastnik v državi, reže sebi v meso, kadar ta svoj glavni proizvod obremenjuje z raznimi posrednimi davki. Neprodani letni kontingenti in do skrajnosti nizke lesne cene so posledice tega postopanja. Nikakor se ne sme pozabiti, da ima naša država preobilico lesa, vsled česar les ne more biti monopolno blago in prav tako se ne sme pozabiti, da velika konkurenca v tem blagu že itak ustvarja nizke cene.

Tudi to je treba upoštevati, da moremo danes konkurirati v tujini samo z nizkimi cenami, vsled česar so potrebni nizki produkcijski stroški, ki jih ne povečujejo v preveliki meri davki.

Glede raznih prirezov in prispevkov se mora nadalje zahtevati, da so enaki za vse davčne in gospodarske objekte, da se onemogoči dvojno obdačevanje istega gospodarskega dohodka, (davka na sečnje in da se zahteva popolna publiciteta o uporabi pobranih davkov.

Konkretno se torej mora s stališča pravičnega gozdnega gospodarstva zahtevati:

1. da se zniža zemljarina dokler traja gospodarska stiska.
2. da se avtonomni prirezi znižajo s tem, da se njih proračuni sestavljajo samo v okviru nujnih potrebščin.
3. da se odpravi banovinski davek na sečnje, da se odpravi s tem dvojno obdačenje.
4. da se vsaj za nedržavne gozdove odpravi prispevek za pogozdovanje, ki se odmerja na podlagi prodajne cene na panju. Potrebna sredstva za pogozdovanje

naj se zagotove v rednem proračunu, za pogozdovanje v državnih gozdovih pa s posebnim prispevkom od prodaje lesa iz državnih gozdov.

5. da se v smislu zakona oproste gozdni lastniki kot proizvajaleci od davka na poslovni promet od svojih lastnih gozdnih proizvodov in posebej tudi od rezanega lesa.

6. da se na gozdne proizvode ne nalagajo novi davki v katerikoli obliki.

NEMČIJA ZNOVA OMEJILA PLAČILA V TUJINO

Nemška Državna banka je objavila svoj sklep, da bo prihodnje leto v prvem polletju dovoljevala transferne prenose za plačilo obresti tujih posojil samo v višini 30 odstotkov mesto dosedanjih 50 odstotkov. V celoti bodo transferirana samo plačila obresti za Dawesovo in Youngovo posojilo, amortizacijska plačila pa le za Dawesovo posojilo. Ta vest je vzbudila med angleškimi upniki vihar ogorčenja in angleški listi pišejo, da bi Nemčija mogla vsa plačila obresti tujih posojil transferirati, če bi imela dobro voljo. Sedanji odlok Državne banke bo imel za Nemčijo to neprijetno posledico, da bo padel nemški kredit. Posebno pa so nejevoljni angleški upniki, ker je Državna banka očeloma ustregla švicarskim in nizozemskim upnikom in s tem naredila razliko med upniki. Nekateri listi pa celo pišejo, da pomeni ukrep Državne banke prikrito priznanje insolvence. Nemški listi seveda zagovarjajo ukrep Državne banke in pravijo, da je ta nujna posledica omejevanja nemškega izvoza. Tako izgleda, ko da bi Nemčija z omejevanjem transernih plačil hotela tuje države prisiliti, da pospešujejo nemški izvoz.

Adria pravek je boljši

NEMSKO OBOROŽEVANJE IN NIKEL

V zadnjem času je nemška I. G. Farben C. naročila v Kanadi 10.000 ton nikla, kar je povzročilo takoj razne komentarje svetovnega tiska, češ, da se Nemčija mrzlično oborožuje in samo zato potrebuje toliko nikla. Še bolj pa je učinkovala ugotovitev, da je Nemčija v šestih mesecih uvozila 107.000 ton nikla. Uradno zagotavlja Hitlerjeva vlada, da te kovine ne rabi za izdelovanje orožja, kar pač lahko veruje, kdor hoče, ker je znano, da se bo v moderni vojni potreboval nikel bolj kakor katerakoli druga kovina.

GRŠKI PRORAČUN

Finančni minister je predložil parlamentu novi proračun, ki izkazuje 9.747,4 milijonov drahem dohodkov in 10.400,3 milij. izdatkov. Proračunski deficit znaša torej 652,8 milijonov drahem. Deficit se naj pokrije z novimi davščinami. Za dolgove je določenih 1.351,7 milijonov, od teh gre 688,9 za notranje, 662,8 milijonov pa za zunanje dolgove. Za povečanje uradniških plač je določenih 120 milijonov drahem. Parlament je takoj pričel razpravo o proračunu in je na prvi seji sprejel predlog o dohodkih.

Zunanja trgovina

Svetovna trgovina se je po podatkih Društva narodov v oktobru zboljšala. V primeri z aprilom se je v oktobru povečal izvoz za 16,3 odstotka, uvoz pa za 8,3 odstotka. Kljub temu zboljšanju pa je dosegel izvoz šele 37 odstotkov, uvoz pa 36 odstotkov svetovne trgovine v letu 1929.

Iz Zlatara se je letos izvozilo v Anglijo manj puranov ko druga leta. Tudi cena je bila za tri do štiri dinarjev nižja ko lani.

Ameriška vlada bo znižala carino za uvoz francoskih vin in alkoholnih pijač, francoska vlada pa bo zato znižala carino na uvoz ameriških kmetijskih pridelkov.

KLIFEJE
vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše
KLIFARNA ST-DEU
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

Izbrisale so se nastopne firme:

Friderik Jakowitsch, trgovina z mešanim blagom v Celju, Pos II 115;
Ivan Jeschounig, trgovina z hmeljem v Arjivasi pri Celju, Rg A I 25;
Avgust Lakitsch, manufakturna trgovina v Celju, Pos II 102.

Dan izbriša: 21. novembra 1933.
Kari Bastjančič, trgovina z mešanim blagom v Slovenjgradcu, Rg A II 208;
Franc Dobrave, trgovina z vinom in žganjem v Podsredi, Rg A III 20.

Dan izbriša: 28. novembra 1933.
Martin Frece, trgovina z mešanim blagom v Stari vasi-Bizeljsko, Rg A I 107;
Stojan & Comp., izdelovanje pekovskih potrebščin v Celju, Rg A II 199.

Dan izbriša: 5. decembra 1933.
Josip Mešič, žaga in lesna trgovina, Skorno — Šoštanj, Rg A III 114;
Jožef Pallos, trgovina z vinom v Celju, Rg Pos II 117.

Dan izbriša: 12. decembra 1933.
Jadranc, trgovina z lesom v Celju, Rg A II 235;
Em. Suppanz, trgovina z jajci v Rogateu, Rg A II 74;

Pavel Skoberne, trgovina z dež. pridelki in z vinom na debelo v Celju, Rg A III 26.

Zaradi opustitve trgovine, odnosno ustavitve obrata.

Okrožno kot trgovinsko sodišče v Celju, odd. I., dne 12. decembra 1933.

Sedež: Celje.

Besedilo: Alojz in Ivan Knez.

Obratni predmet: zlatarska in draguljarska delavnica.

Zaradi ustanovitve nove trg. družbe Pacchiaffo Knez in drug.

Okrožno kot trg. sodišče v Celju, odd. I., dne 12. decembra 1933.

Rg II 106/6.

Sedež: Maribor.

Besedilo: Franc Gulda.

Obratni predmet: trgovska agentura in komisija, trgovina s kolonijalnim in materialnim blagom in kemijskimi izdelki na debelo.

Zaradi smrti imetnika in prestopa obrata.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, odd. III., dne 14. decembra 1933.

Rg A I 85/8.

Sedež: Maribor.

Besedilo: Klanjšek & Penič, trgovina z mešanim blagom.

Zaradi prestopa obrata.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, odd. III., dne 12. decembra 1933.

Rg A II 8/4.

Sedež: Maribor, sedež podružnice: Ljubljana.

Besedilo: Orient, mednarodna trgovsko-spedicijska in skladišna delniška družba v likvidaciji.

Zaradi končane likvidacije.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, odd. III., dne 14. decembra 1933.

Rg B I 21/16.

Sedež: Radenci.

Besedilo: Semlitsch vrec.

Zaradi prestopa obrata.

Okrožno kot trg. sodišče v Mariboru, odd. III., dne 14. decembra 1933.

Rg Pos I 209/4.

Sedež: Šoštanj.

Besedilo: Woschnagg & Söhne.

Obratni predmet: tovarna usnja.

Zaradi premembe firme.

Okrožno kot trg. sodišče v Celju, odd. I., dne 12. decembra 1933.

Rg A I 132/30.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perite

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 28. decembra ponudbe o dobavi naprave za štedilnike in peči, 200 m balat jermen, 300 m usnatih jermen, raznega električnega materiala, 1200 kg žebeljev, 100 kg kleja, 25 kg šolske krede, 25 kg terpentinskega olja, 100 kg sadro, 5 kg laka za šolske deske, 10 kg sikativa.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 27. decembra ponudbe o dobavi 5000 kg žebeljev.

Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 28. decembra ponudbe o dobavi 12.600 kg železne pločevine, 4000 kg železne kotlovske pločevine, 3200 kg železne pocinkane pločevine, 3000 kg železne rebraste pločevine, 530 kg železne pokositrene pločevine in ca 20.000 kg železne pločevine za ladjedelstvo; do 29. decembra o dobavi 40 m³ hrastovega lesa, 65 m³ borovih desk, 35 m³ jelovih desk in 10 m³ jelovih gred.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 28. decembra ponudbe o dobavi 5 ventilov za paro, 1 plošče kotlovske pločevine in 20 kalibriranih verig.

Dne 28. decembra bo pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu ofertna licitacija za dobavo 1500 kub. met. bukovih in gabrovih drv.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesantom na vpogled.)

Dobava masti. Dne 27. decembra bo pri intendanturi Komande Vrbaske divizijske oblasti v Banja Luki ustvena licitacija za dobavo 20.000 kg čiste svinjske masti. — (Pogoji so na vpogled v pisarni iste komande.)

Dela pri vzdavi parnih kotlov se oddajo potom licitacije dne 29. decembra pri Direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu. (Oglas, načrti in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Zakup kioska na postaji Čapljina se odda potom javne licitacije dne 27. decembra pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu. — (Oglas in pogoji na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

Prodaja starih avtomobilov bo potom javne ustmene licitacije dne 29. decembra pri Avto-komandi IV. armijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi.)

Dne 30. decembra bo pri Dravski radionici v Ljubljani ofertna licitacija za dobavo 52 m³ lesa. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti delavnici.)

Razno

Obrtniki so v Zagrebu začeli kar v trumah odjavljati svoje obrate, kakor je izjavil na seji občinskega sveta podnačelnik mesta, Pavlina.

Število odvetnikov v Jugoslaviji je padlo od 4000 na 2800. Beograjski odvetniki tožijo, da je zaslužek nad vse padel in da ostajajo ljudje polovico honorarjev dolžni.

V »Humanitarnem društvu« v Beogradu je policija odkrila hazardno igralnico, ki jo je otvoril neki Holandec na prigovarjanje nekega v Beogradu živečega Francoza. V »Humanitarnem društvu« so bili včlanjeni ljudje iz najodličnejše beograjske družbe.

Dimitrov je imel na lipskem procesu svoj veliki zagovor, v katerem je tudi ostro nastopil proti napadom na bolgarski narod, ko so ga označevali za mračnega Balkanca in za rabiatnega ter poldivjega Bolgara. Čeprav ni bolgarska materialna kultura tako visoka ko v Nemčiji, ima pa več duše. Rabiaten je na Bolgarskem samo fašizem, toda kateri fašizem ni? Tu je dobil od predsednika ukor, da ni mogel govoriti nadaljevati.

Nemčija dolguje na članarini za Društvo narodov za leto 1932 še 673.258 šv. fr., dočim je članarino za leto 1933 dolžna še v celoti.

Število brezposelnih je v Italiji naraslo v novembru na več ko en milijon.

Poljska ima 2.903 telefonskih central. V uporabi je 198.600 telefonskih aparatov.

Japonska namerava zgraditi tri velike zrakoplove, ki bi opravljali redno zračno zvezo med Tokiom in Singaporom ter se ustavljalji v Šangaju in Pekingju. Zrakoplovi bi mogli prevažati 150 potnikov in več ton tovara.

Prva židovska ladja pod židovsko zastavo je dospela iz Palestine v angleško pristanišče Southampton. Je to trgovska ladja »Emanuel«.

Obesil se je neki Josef Scheffer, ker je bil obsojen na sterilizacijo.

Od 15.000 kinematografskih gledališč v Ameriki je 3000 zaprtih. Druga gledališča pa imajo povprečno po 2 milijona dolarjev na teden izgube.

Ker je Plzenčanom plzensko pivo predrago, so začeli gostilničarji v Plznu uvažati pivo iz drugih čeških krajev.

Za 125 kilometrov nameravajo skrajšati Volgo ruski inženjerji ter bi s tem obnem pridobili 4 milijone hektarjev nove plodne zemlje.

V angleških ljudskih šolah nameravajo s prihodnjim letom vpeljati novost, da se otroci ne bodo več učili najprej pisati na roko, temveč dobi vsak otrok pisalni stroj in ko na njem spozna črke in se navadi za silo pisati, šele potem se prične učiti pisati na roko.

Konkurzi in prisilne poravnave

Na predlog upravitelja konkurzne mase se proda na javni dražbi vsa zaloga blaga v trgovini trgovca Ahčana Rudolfa v Zagorju. Javna dražba bo dne 28. decembra ob 9. v prezadolženčevih trgovskih lokalih v Zagorju.

Odpravljen je konkurz o imovini Hrastnika Angeloslava v Ljubljani, ker je bila razdeljena vsa masa.

Nadalje je odpravljen konkurz o imovini tvornice Perkič & Polak v Mariboru, ker je bila razdeljena vsa masa.

Irzna porečila

LJUBLJANSKI TRG

Kljub božičnim praznikom so ostale cene na trgu skoraj iste. Vsled velikega mraza je na trgu manj kupcev, prodajalci pa tudi hite, da čim prej prodajo svoje blago. Jabotka se prodajajo skoraj samo še slabše vrste in sicer po 3-50 do 5 Din. Orehova jedra so po 28 do 32 Din. Najbolj živahno povpraševanje je na mlečnem trgu, kjer so cene nekoliko narasle. Tako se je surovo maslo podražilo od 24 na 28 Din. Smetana se je prodajala že po 4 Din najmanjša merica. Jajca se niso več podražila in se prodajajo lepa že po 1-25 Din. — Bosanci so pripeljali na trg mnogo puranov, ki se precej dobro plačujejo. Tudi druge perutnine je na trgu več ko dovolj, vsled česar se tudi perutnina ni podražila.

MARIBORSKI SVINJSKI SEJEM.

Na svinjski sejem dne 15. decembra 1933 je bilo pripeljanih 35 svinj. Cene so bile te: mladi prašiči 3-4 mesece stari kom. Din 200 do 250; 5-7 mesece stari Din 300 do 360; 8-10 mesece stari komad Din 400 do 550; 1 leto stari Din 650 do 700; 1 kg žive teže Din 6 do 7; 1 kg mrtve teže Din 9-50 do 10. Prodanih je bilo 12 svinj.

Program ljubljanske radio postaje

Petek, 22. decembra: 11:00: Šolska ura: Slavnostna božična oddaja (Ženska realna gimnazija), vmes reproduc. božične pesmi. 12:15: Gounod: Faust (reproduc. skrajšana opera). — 12:45: Poročila. — 13:00: Čas, Donski kozaki pojo na gramofonskih ploščah. — 18:00: Smučarska gimnastika (Drago Ulaga). — 18:30: Predavanje ZKD. — 19:00: Sokolstvo (dr. Maks Kovačič). — 19:30: Izleti za nedeljo (dr. Rudolf Andrejka). — 20:00: Prenos iz Zagreba. — 22:30: Čas, poročila, Radio jazz.

Sobota, 23. decembra. 12:15: Reproduc. orgelski koncert. — 12:45: Poročila. — 13:00: Čas, Češke in rumunske narodne na ploščah. — 18:00: Reproducirani orkestralni koncert (resna glasba). — Stanje cest. — 18:30: Zabavno predavanje (prof. Osiip Sest). — 19:00: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). — 19:30: Zunanje politični pregled (dr. Jug). — 20:00: Radio orkester. — 20:30: Božične pesmi za sopran in alt, pojeta gđ. Korenčanova in Rudolfova. — 21:00: Humoriistično posnemanje raznih instrumentov. — 21:30: Čas, poročila. — 21:50: Valčkova ura, izvaja Radio orkester. — 22:30: Radio jazz.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama, začetek ob 20.
Četrtek, dne 21. decembra: Kulturna prireditve v Črni mlaki. Red Četrtek.
Petek, dne 22. decembra: Zaprto.

Opera, začetek ob 20.
Četrtek, dne 21. decembra: Traviata. Red C.
Petek, dne 22. decembra: Zaprto.

GLEDALIŠČE V MARIBORU

Četrtek, dne 21. decembra: »Orlov«. — Gostovanje Djuke Truhoviča. Predstava Združenja železničarjev.

Petek, dne 22. decembra in sobota, dne 23. decembra: zaprto.

Na prvi božični praznik, dne 25. decembra bo premiera operete »Mala Floramye«. Druga božična premiera bo otroška igra »Trnjulčica«.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

Trgovci in industrijci!

Trgovski list

se priporoča za inseriranje!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni listi hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GRIGORČIČEVA 1/23
Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek ● Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani